

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çekoslovakya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilân : 26 . VI . 1947 - Sayı : 6642)

No.
5110

Kabul tarihi
18 . VI . 1947

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çekoslovakya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Ankara'da 5 Mart 1947 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Hava Ulaştırılmalarına dair Anlaşma ile eki ve imza protokolü onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

20 Haziran 1947

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ÇEKOSLOVAKYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMALARINA DAİR ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çekoslovakya Cumhuriyeti Hükümeti,
Türkiye Cumhuriyeti ile Çekoslovakya Cumhuriyeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair bir Anlaşma yapmaya karar vererek, bu maksatla usulü dairesinde yetkilendirilmiş temsilciler tâyin etmişler ve bunlar aşağıdaki hükümler üzerine anlaşmışlardır.

Madde — 1

Sözleşen taraflar, bu Anlaşmanın Ekinde musarrah bulunan hakları, işbu Ekte sayılan milletlerarası sivil hava yollarının ve servislerinin kurulması maksadiyle birbirlerine verirler; anılan servislere, kendisine bu haklar verilen Sözleşen Tarafın ihtiyarına göre derhal veya daha sonra başlanılabilir.

Madde — 2

A) Bir Sözleşen Tarafça diğer Sözleşen Tarafa kurulması hakkı verilen her bir hava hizmetinin işletilmesine, bu son Taraf anılan hizmeti işletmek için bir veya bir kaç havacılık teşebbüsü tâyin eder etmez başlanabilecektir; bu hakkı veren Sözleşen Taraf, 6 ncı madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, böylece tâyin edilen havacılık teşebbüsüne veya teşebbüslerine gereken işletme müsaadesini gecikmeksizin verecektir.

B) Yukarıda anılan hakları veren Sözleşen Taraf, işbu Anlaşmada bahis konusu olan servislerin açılmasına ruhsat vermeden önce, böylece tâyin edilmiş olan havacılık teşebbüsünden veya teşebbüslerinden, kendi ülkesinde cari kanun ve nizamlar gereğince ehliyetlerini isbat etmelerini istiyebilecektir.

Madde — 3

Tatbiakta herhangi bir farklı işleme meydan vermemek ve eşitliği sağlamak maksadiyle aşağı-

daki hususlar kararlaştırılmıştır :

A) Sözleşen Taraflardan her biri, kendi hava alanlarından ve başka kolaylıklardan öteki Sözleşen Taraf havacılık teşebbüslerinin faydalanması karşılığı olarak tarhedilecek veya edilmesine izin verilecek mükellefiyetlerin Milletlerarası benzer hizmet yapan kendi millî uçaklarınca işbu hava alanlarından ve kolaylıklardan faydalanma için ödenecek miktarlardan fazla olmamasını kabul eder.

B) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesine, öteki Sözleşen Tarafça tâyin edilen havacılık teşebbüsü tarafından veya bunun hesabına ithal edilip yalnız kendi uçaklarının kullanmasına mahsus olan yakıt, makine yağı ve yedek parçalar, gümrük resmi, muayene ücreti veya diğer millî resim ve mükellefiyetlerin tarhi hususunda, millî teşebbüslere veya en ziyade müsaadeye mazhar milletin teşebbüslerine uygulanan işlemden faydalanacaklardır.

(¹) Ekte tarif edilen yolları ve hizmetleri işletmeye izinli Sözleşen Tarafın Hava Ulaştırma teşebbüslerine ait sivil uçaklarda bulunan yakıt, makine yağı, yedek parçalar, mûtat teçhizat ve uçak kumanyası anılan uçaklar tarafından öteki Sözleşen Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşlarda kullanılsa veya sarfedilse bile, o ülkeye giriş ve çıkışta gümrük resmi, muayene ücreti veya buna benzer resim ve mükellefiyetlerden muaf tutulacaktır.

Madde — 4

Sözleşen Taraflardan birinin verdiği veya muteber kıldığı henüz müddeti geçmemiş ehliyetnameler, uçuşa elverişlilik vesikaları ve ruhsatıyeler Ekte gösterilen havayollarının ve hizmetlerinin işletilmesi için öteki Sözleşen Tarafça muteber olarak tanılacaktır. Ancak, Sözleşen Taraflardan herbiri, kendi uyuşuna başka bir devlet tarafından verilmiş ehliyetnameleri ve ruhsatıyeleri kendi ülkesi üzerinde uçuş için muteber tanımaktan istinkâf etmek hakkını muhafaza eder.

Madde — 5

A) Sözleşen Taraflardan birinin milletlerarası hava seyrüseferinde işliyen uçakların kendi ülkesine giriş ve çıkışı hakkındaki veya bu uçakların ülkesi sınırları içinde iken işletilmesi ve seyrüseferi ile ilgili kanun ve nizamları öteki Sözleşen Taraf teşebbüsünün veya teşebbüslerinin uçaklarına da uygulanacaktır.

B) Yolcular, mürettebat ve uçakla mal gönderenler, herbiri Sözleşen Tarafın ülkesinde yolcuların, mürettebatın veya yükün memlekete girişi, orada kalışı ve oradan çıkışı ile ilgili giriş, çıkış, göçmen, pasaport, gümrük ve karantina işleri gibi hususlara mütaallik kanun ve nizamlara, gerek kendileri, gerekse nam ve hesaplarına hareket eden üçüncü şahıs vasıtasıyla, riayet edeceklerdir.

Madde — 6

Sözleşen Taraflardan herbiri, öteki Sözleşen Tarafça tâyin edilen bir teşebbüsün esas mülkiyeti ile fiilî kontrolünün bu son Taraf uyuşunun elinde bulunduğu kanaat getirmediği hallerde, veya bu teşebbüsün, ülkesinde faaliyette bulunduğu Devletin kanun ve nizamlarına, beşinci maddede tarif olunduğu üzere riayet etmediği veya bu Anlaşmanın kendisine yüklediği vecibeleri yerine getirmediği takdirde, işbu teşebbüse işletmek müsaadesi vermemek veya bunu geri almak hakkını muhafaza eder.

Madde — 7

İşbu Anlaşma ve buna dayanarak yapılacak bütün mukaveleler Milletlerarası Sivil Havacılık Geçici Teşkilâtı nezdinde tescil ettirilecektir.

Madde — 8

Sözleşen Taraflardan biri, işbu Anlaşma Ekinin herhangi bir hükmünün değiştirilmesini arzu

ettiği takdirde, her iki Tarafın yetkili katları arasında danışılmasını istiyebilir ve bu danışma, istek tarihinden itibaren altmış gün içinde başlar, anılan katların üzerinde uyuştukları her değişiklik, diplomatik nota teatisi suretiyle teyitedildikten sonra, yürürlüğe girecektir.

Genel mahiyette çok taraflı bir Havacılık Sözleşmesi her iki Sözleşen Taraf için yürürlüğe girdiği takdirde, bunlar işbu Anlaşma ile Ekinin hükümlerini anılan Sözleşme ahkâmı ile ahenkleştirmek maksadıyla danışacaklardır.

Madde — 9

A) Sözleşen Taraflar, işbu Anlaşmanın veya Ekinin yorumlanmasına veya uygulanmasına mütaallik olup görüşme yolu ile halledilemeyen herhangi bir uyuşmazlığı, hakeme sunmak hususunda mutabıktırlar.

B) Böyle bir uyuşmazlık Şikago'da 7 Aralık 1944 de imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi ile kurulan Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyine veya anılan Sözleşmenin yürürlüğe girişine kadar Şikago'da aynı tarihte imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Geçici Anlaşması ile kurulan Muvakkat Konseye sunulacaktır.

C) Bununla beraber, Sözleşen Taraflar, anlaşarak uyuşmazlığı, tâyin edecekleri bir hakem mahkemesine yahut da başka bir kişiye veya kuruma sunarak halledebilirler.

D) Sözleşen Taraflar, bu suretle verilen hukme riayet etmeyi taahhüt ederler.

Madde — 10

Tasdiknameler, mümkün olan en kısa zamanda Prag'da teati edilecektir. Anlaşma, tasdiknamelerin teatisi tarihinde yürürlüğe girecektir.

Madde — 11

Sözleşen Taraflardan her biri işbu Anlaşmaya son vermeyi arzu ettiği takdirde, öteki Tarafa bunu haber verebilecektir. Böyle bir son verme haberin alınmasından 12 ay sonra yürürlüğe girecektir, meğer ki, mutabık kalınarak, ihbar, bu müddet geçmeden geri alınmış olsun.

Yukarıdakileri tasdikan, imzaları aşağıda bulunan ve Hükümetleri tarafından usulü dairesinde yetkilendirilmiş olan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmiş ve mühürlemişlerdir.

5 Mart 1947 tarihinde Ankara'da Fransızca ikinüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına
Feridun Cemal Erkin

Çekoslovakya Cumhuriyeti Hükümeti adına
J. Kolovrat Krakowsky

E K

a) İşbu Anlaşma gereğince tâyin edilecek Türk hava seyrüsefer teşebbüsüne aşağıdaki yol veya yollar üzerinde Prag ve Bratislava'da milletlerarası ulaştırmada yolcu, posta ve eşya indirip bindirme hakkı verilmiştir:

«Ankara - ara noktalı veya noktasız Bratislava - Prag ve bu noktaları diğer memleketlere bir veya birçok istikametlerde.»

b) Aynı şekilde, işbu Anlaşmaya göre tâyin edilecek Çekoslovak hava seyrüsefer teşebbüsüne aşağıdaki yol veya yollar üzerinde İstanbul ve Ankara'da milletlerarası ulaştırmada yolcu, posta ve eşya indirip bindirme hakkı verilmiştir:

«Prag - ara noktalı veya noktasız İstanbul - Ankara ve bundan ileri diğer memleketlere bir veya birçok istikametlerde;

Feridun Cemal Erkin

J. Kolovrat Krakovsky

İmza Protokolü

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çekoslovakya Hükümeti arasında bugünkü tarihle akdedilen Hava Ulaştırma Anlaşmasının imzası ânında âkıl iki taraf aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır:

a) İlgili Hükümetler tarafından tâyin edilecek bazı bölgelerde milletlerarası bir hava servisini kurulması yetkili askerî katların tasvibine bağlı olacaktır.

b) Şurası mukarrerdir ki, her âkıl taraf bir hava servisini işletmeye açmadan evvel diğer âkıl tarafa, kendi topraklarına girmek ve çıkmak için teklif eylediği yolu tebliğ edecektir; bu taraf o zaman tam giriş ve çıkış noktalarını ve memleketi üzerinde takibedilecek yolu gösterecektir.

Bu protokol işbu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil eder ve onunla beraber yürürlüğe girer. Ankara'da 5 Mart 1947 tarihinde fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Feridun Cemal Erkin

J. Kolovrat Krakovsky

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 19 . VI . 1947 ve 1/167

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğinin dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası : 20 . VI . 1947 ve 4/623

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları : 5 50

6 111,207 :208,422,424,452,478:481